Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma

HALLITUKSEN KÄRKIHANKE

LAPSEN HYVINVOINNIN JA OPPIMISEN ASIALLA

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma LAPE – lyhyesti

Maria Kaisa Aula 9.1.2019 Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Hankejohtaja, (STM),
@AulaMK
#lapemuutos

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Opetus- ja kulttuuri-ministeriö

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

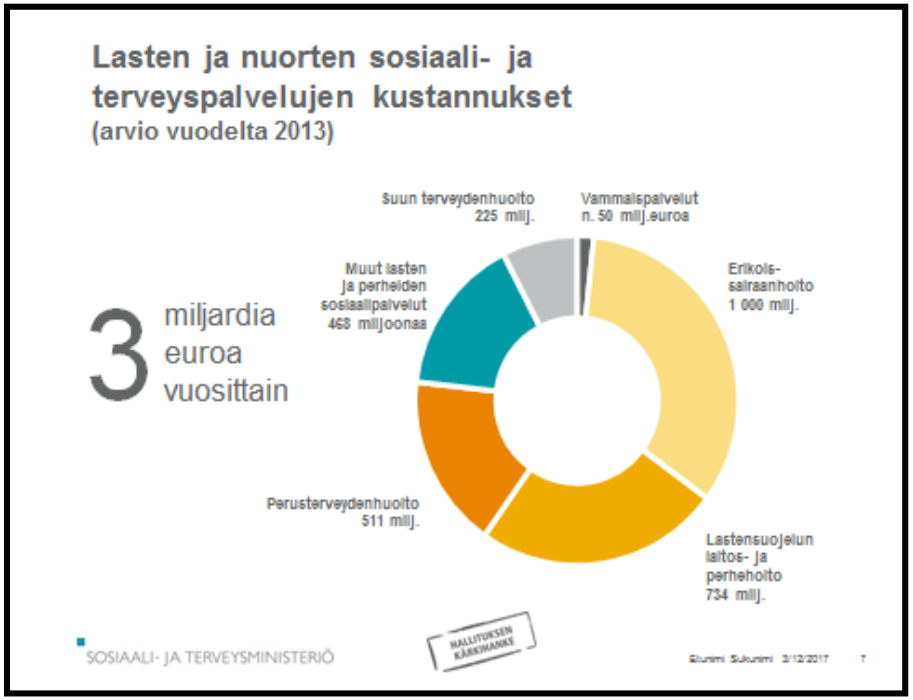
Miksi LAPE 2015 -> ?

1. **Lasten ja nuorten hyvinvointi eriarvoistuu**

2.

3.

Mitä LAPE muutosohjelma tekee?

Lapsilla on omat oikeude

- Lapsi- ja perhelähtöistä toimintakulttuuria
  - Lasten, nuorten ja perheiden
  - Hyvää arkea
  - Yhdessä (=ilman hallinnonalarajoja)
- Palvelukokonaisuuksia lapsi keskiössä = johtamisen uudistamista
- Ammattilaisten keskinäistä luottamusta
- Lasten ja perheiden osallisuutta ja kohtaamista

Miksi LAPE? Hajanaisilla palveluilla ja tuella emme pysty estämään eriarvoistumista!

LAPE

Muutostyö

1. Lapsen oikeuksia ja tietoperus-taisuutta vahvistava toiminta-kulttuuri

2. Lapsi- ja perhe-lähtöiset palvelut

Ja tuki

(sivi+sote)

HYVÄÄ ARKEA YHDESSÄ LÄHELLÄ
2015–2025

Sopivaa tukea oikeaan aikaan

Hyvinvoiva lapsi oppii ja kasvaa

Lapsiystävällinen kunta ja maakunta

TAVOITE: LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA OPPIMISEN YHDENVERTAISUUS

Jokainen lapsi tarvitsee lähelleen turvallisia ja välittäviä aikuisia

Lasten ja vanhempien paremmat vuorovaikutussuhteet

- Yksinäisyyden ja kiusaamisen väheneminen

Kouluun kiinnittyminen

Lapsilla on omat oikeudet

SOTE-KUSTANNUSTEN HILLINNÄN TAVOITTEET

kun lastensuojelun ja lastenpsykiatrian tarve sekä vaikeat huoltajuusriidat vähenevät(

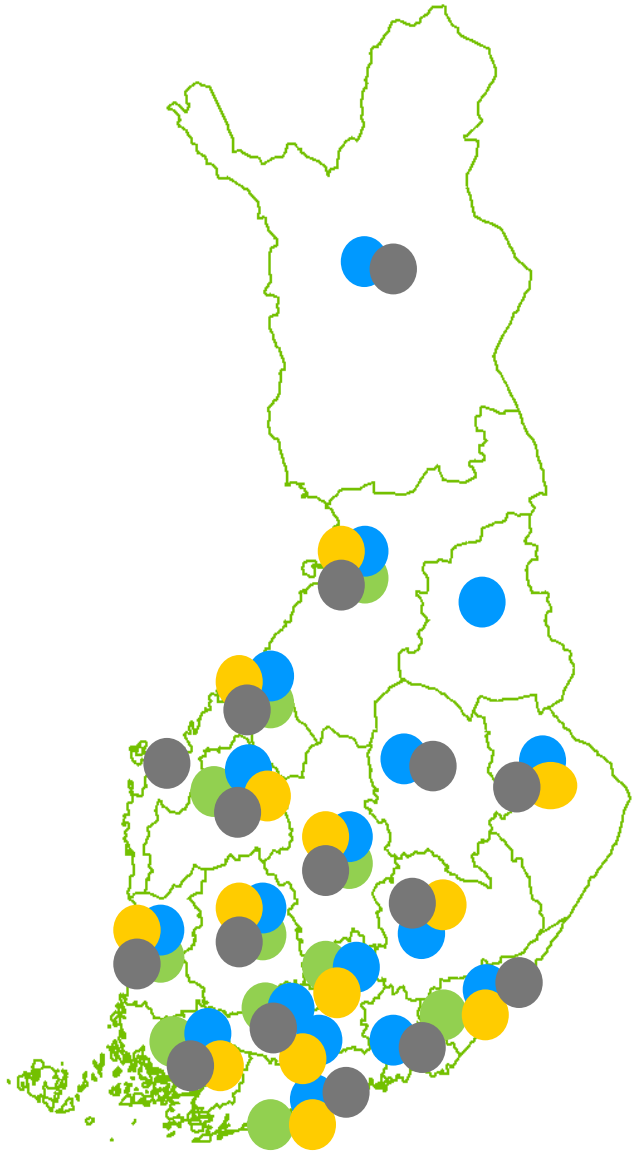
Yhdessä kohti hyvää kasvu- ja oppimisympäristöä!

LAPE KEHITTÄMISKOKONAISUUDET KOKO MAASSA

Lasten nuorten ja perheiden osallistuminen
Sivi-Sote

- **Toimintakulttuur**i uudistuu lapsen oikeuksiin ja tietoon perustuvaksi myös päätöksenteossa ja hallinnossa
- **Perhekeskustoimintamalli** – verkostoi lapsi ja perhepalvelut toimivaksi kokonaisuudeksi
- **Varhaiskasvatus/koulu/oppilaitokset** Hyvinvoiva lapsi oppii ja kasvaa - uudistustyö
- Erityis- ja vaativimmat palvelut verkostoidaan keskenään ja tuodaan lähemmäs arkea sekä peruspalveluihin – Viisi OT- keskusta vaativimmille palveluille sekä VIP -verkostot

Kansalliset kehittämistoimet

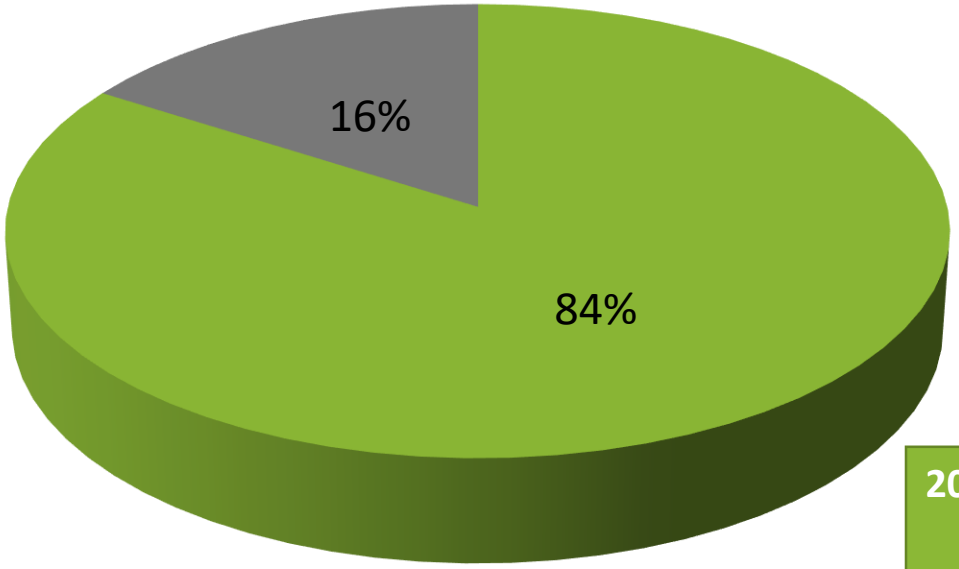
- Lasten **hyvinvoinnin seurannan** tietopohja laajenee ja syvenee (THL)
- **Kasvun tuki** – näyttöön perustuvan vanhemmuuden tuen menetelmät (ITLA)
- **Yhdyspintaselvity**s: Sivistystoimi-sote; maakunta-sivistyskunta verkostojohtaminen, sopimukset
  - LAPE AKATEMIA 2019 jokaisessa maakunnassa
- **Yksi lapsi- yksi tilannekuva** – sivi-sote asiakasyhteistyön alusta
- **Lastensuojelun** tiimimalli sekä tiekartta kunnasta maakuntaan
- **Ammattilaisten osaamisen uudistaminen (OKM+STM)**

Lisäksi

- **Lapsenhuoltolain uudistus** (OM) tukee sovinnollisuutta
- **Kiusaamisen ehkäisyn toimet** (OKM)
- **Varhaiskasvatuslainsäädäntö uudistuu (OKM)**
- **Vaativan erityisen tuen kehittäminen (OKM)**

Lasten ja perhepalvelujen bruttokustannukset Pohjois-Pohjanmaalla 2015 – pilottilaskelma (lapsibudjetointi)

- Sivistyspalvelut (vaka, perusopetus, toinen aste)
- Lasten ja perheiden sote-palvelut

2015 = 1 Miljardi josta

840 miljoonaa sivistysalvelut = tulevaisuuden kunta

160 miljoonaa = sote= maakunta

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ
Opetus- ja kulttuuri-ministeriö
TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma

HALLITUKSEN KÄRKIHANKE

LAPE MUUTOSTYÖN KOKONAISUUS JA TAVOITTEET 2025

Miten muutosta tehdään?

2015-2018

1. Lapsen oikeuksia ja tietoperus-taisuutta vahvistava toimintakulttuuri

2. Lapsi- ja perhelähtöiset palvelut

YHDESSÄ HYVÄÄ ARKEA LÄHELLÄ

Lasten, nuorten ja vanhempien osallisuus

STM&OKM

Toimeenpanon tuki THL & OPH

Kunnat

Seurakunnat ja järjestöt

Tulevat maakunnat

Yritykset

Kehittämiskokonaisuudet 2015-2018

-Perhekeskustoimintamalli **verkostoi palvelut ja tarjoaa kohtaamispaikkoja koko maassa**

-Koulu, varhaiskasvatus ja oppilaitokset oppimisen ja hyvinvoinnin tukena **12 alueella**

-Erityispalvelut verkostoituvat ja tulevat lähemmäksi arkea (16 aluetta):

- Toimintakulttuuri lapsen oikeus ja tieto-perustaiseksi (11 aluetta)

Kansallinen työ 2015-2018

Hyvinvoinnin seurannan tietopohja laajenee ja syvenee (THL)

Kasvun tuki – näyttöön perustuvan vanhemmuuden tuen menetelmät (ITLA)

Yhdyspintaselvitys: kunta- maakunta; sivistystoimi – sote

Yksi lapsi- yhteinen suunnitelma/tilannekuva

Ammattilaisten osaamisen uudistaminen (OKM+STM)

-

Siltaus jatkoon 2019

Kunta-maakunta yhdyspintavalmennus ja LAPE -juurrutus
- Muutosagentit ja kunta-agentit
LAPE- Akatemia johdon – koulutus

Yksi lapsi – yhteinen tilannekuva- tiedon jakamisen sähköinen alusta

Tasa-arvoisen peruskoulun sitoumus - työ ja varhaiskasvatuslain toimeenpano

Perhekeskustoimintamallin vakiinnuttaminen

Lastensuojelun tiimikoulutus ja tiekartta

OT –keskus + VIP verkosto

ITLA säätiön Kasvun tuki

Ammattilaisten osaaminen

Painopiste matalan kynnyksen tukeen perheille

2020 ->

Lapsistrategia jatkuvuuden varmistajana

:

Hyvinvoiva lapsi oppii ja kasvaa

Sopivaa tukea oikeaan aikaan lapsen ja nuoren arkiympäristöön

Kohti lapsiystäväl-listä kuntaa ja maakuntaa

Lapsilla on omat oikeudet

Tulokset 2025

Pysyvä muutos

Lasten läheiset ihmissuhteet vahvistuvat

Lähiyhteisöt kannattelevat kotona, koulussa, varhais-kasvatuksessa, harrastuksissa

Hyvinvoinnin ja oppimisen yhdenvertaisuus lisääntyy

Perheiden omat voimavarat vahvistuvat

Kustannusten kasvu hidastuu kun korjaavien palveluiden tarve ja huoltajuuskiistat vähenevät

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

LAPE= PYSYVÄÄ MUUTOSTA

Sivistyksen ja soten
kuntien ja maakuntien
yksityisen julkisen, järjestöjen ja seurakuntien
KUMPPANUUDELLA

2015-2019
LAPE-kärki hanke

2019-2024 LAPE työ jatkuu lapsistrategia osana

2025
Lapsiystävällinen Suomi – lapsi- ja perhelähtöiset palvelut – lähiyhteisöt ja ihmissuhteet kannattelevat